

NY MAJORITETSKOALITION FÖR EN STARKARE STOCKHOLMSREGION

Ny majoritetskoalition för en starkare Stockholmsregion

Denna politiska plattform är grunden för den nya majoritetens arbete under den kommande mandatperioden. Med oss fem partier vid rodet kommer arbetet vara inriktat på att Region Stockholm ska vara en attraktiv och konkurrenskraftig storstadsregion där livskvalitet, tillväxt, utveckling och hållbarhet står i fokus. Vi kommer arbeta för mer effektiv användning av skattebetalarnas pengar, att hela regionen ska bli klimatneutral samtidigt som kärnverksamheterna ska prioriteras.

Region Stockholm ska erbjuda sina invånare en trygg, tillgänglig och modern vård som organiseras utifrån patienternas behov och präglas av stor valfrihet. Vi ska erbjuda en kollektivtrafik i världsklass som hjälper invånarna att lösa vardagspusslet och regionen att nå högt uppsatta klimatmål. Hållbarhet ska genomsyra arbetet under mandatperioden. Vi ska främja ett fritt och inkluderande kulturliv med hög kvalitet. Vi ska stärka vårt samhällsbyggarperspektiv och ha en bättre samverkan med regionens kommuner. Vi ska systematiskt identifiera och riva hinder för innovation och nyttja de möjligheter som digitalisering och forskning ger.

Att våra partier nu enats om att tillsammans, i majoritet, styra Region Stockholm de kommande fyra åren innebär att regionen får en ledning som har både förmåga och vilja att stabilt leda Region Stockholm, genomföra nödvändig utveckling och förändring med fokus på dagens och morgondagens invånare och utgör samtidigt en garanti för att extrema åsikter inte får inflytande över besluten i Region Stockholm.

Moderaterna

Centerpartiet

Liberalerna

Kristdemokraterna

Miljöpartiet

Landstinget blir Region Stockholm

Den nybildade Region Stockholm ska ha dagens och morgondagens invånare i fokus för att bidra till ett län där det är attraktivt att bo, driva företag, besöka och göra investeringar. Det krävs att Region Stockholm tar ledarskap för att föra länets talan gentemot staten i frågor som rör tillväxt, bostadsbyggande, miljö och klimat och infrastruktur. Regionen måste arbeta i nära samverkan med kommunerna och andra aktörer för att driva en hållbar utveckling och en god livsmiljö och en förbättrad integration i en växande region. Ett tyngre ansvar för bland annat tillväxtfrågor, hållbar regional utveckling, samhällsplanering, kompetensförsörjning och bostadsförsörjning kräver en samlad röst och ett samlat regionalt ledarskap.

Den nya regionen ska, tillsammans med länets kommuner, lägga grunden för mer effektivt användning av skattebetalarnas pengar, större investeringar i regionens infrastruktur, fortsatt vitalt näringsliv med hög internationell konkurrenskraft, en attraktiv arbetsmarknad samt forskning och högre utbildning som sätter Stockholmsområdet och hela Sverige i internationell framkant. Med ett sammanhållet regionalt ledarskap ges större möjligheter att lyfta Stockholmsregionens intressen i Sverige och Europa och nå målet att vara Europas mest attraktiva storstadsregion.

Den antagna regionala utvecklingsplanen, RUF5 2050, som tagits fram i samverkan med kommunerna och andra regionala aktörer, utgör den färdplan som regionens arbete ska följa. Att vi genomför de högt ställda målsättningarna i planen är avgörande för att vi ska uppfylla visionen om att vara Europas mest attraktiva storstadsregion. Stor vikt behöver läggas på att genomföra de regionala prioriteringarna, särskilt för de prioriteringar som Region Stockholm har ansvar för att driva och leda.

Region Stockholm måste bli en attraktiv arbetsgivare

Region Stockholm ska bli en mer attraktiv arbetsgivare, för alla anställda oavsett verksamhetsområde. Medarbetarna är regionens viktigaste resurs. Vi måste kunna rekrytera, behålla och utveckla medarbetare.

En av mandatperiodens största utmaningar är att kompetensförsörja sjukvården med anställda. I synnerhet gäller detta inom Region Stockholms egna akutverksamheter som är öppna 365 dagar om året, dygnet runt.

Region Stockholm ska bli en föregångare i Sverige när det gäller att attrahera vårdens professioner. Flera lärdomar kan och bör dras från privata verksamheter. Det krävs en tydligare koppling mellan ansvar och befogenheter samt en platt beslutsstruktur där så mycket som möjligt bestäms i verksamheterna för att kunskapen från medarbetarna kan tas till vara. Fler beslut om hur vården ska organiseras ska fattas av vårdens professioner, utifrån de mål som satts i fullmäktige. Det är behoven hos patienterna som ska vara vägledande för beslutet, t.ex. när det gäller schema och bemanning, inte att alla måste göra lika mellan olika delar i ett akutsjukhus eller vid alla sjukhus i länet. Arbetsmiljön ska fortsatt förbättras med stor delaktighet. Såväl sjukfrånvaro som personalomsättning behöver bli lägre och medarbetare ges konkreta möjligheter att påverka hur arbetet bedrivs. Beroendet av hyrpersonal måste minska, främst därför att kontinuitet är en kvalitetsfråga. Men det är också en ekonomisk fråga.

På alla nivåer i organisationen behöver ledarskapet utvecklas. Alla regionens medarbetare har rätt till såväl löne- som utvecklingssamtal. Dessutom ska lön sättas individuellt och lönespridningen måste bli större. Det ska löna sig att anstränga sig och ta ansvar, precis som erfarenhet och engagemang på arbetsplatsen ska spela större roll. Det medför behov av en organisation där varje chef har ett rimligt antal medarbetare för att kunna axla ett närvarande ledarskap.

Otryggheten ökar bland vårdens medarbetare på grund av växande problem med hot och våld. Inga anställda ska behöva tolerera hot och våld på sin arbetsplats och här krävs ytterligare insatser utifrån vårt ansvar som arbetsgivare.

Ansvarsfull ekonomi avgörande

Ordning och reda i Region Stockholms finanser är av fortsatt överordnad vikt, för att kunna klara kraven på ett växande utbud av såväl sjukvården som kollektivtrafiken när länets invånare blir allt fler och antalet äldre och mer vårdkrävande invånare ökar.

Varje skattekrona ska användas så effektivt som möjligt. De administrativa överbyggnaderna måste minska påtagligt, antalet konsulter minska, kraven på olika inrapporteringar effektiviseras både genom att fokusera på rätt saker och genom att använda digitala lösningar smart, så att resurser kan frigöras för regionens kärnverksamheter. Offentlig upphandling och inköpsprocessen ska leda till såväl lägre kostnader som ett mer hållbart län.

En god regionplanering ger fler bostäder

Kommunerna har planmonopol och ansvaret för den fysiska planeringen inom sina områden. I en storstadsregion påverkar den enskilda kommunens planering, invånarna i hela regionen. Region Stockholm har ansvar att stödja kommunernas arbete och främja goda synergier genom en utvecklad och modern regional planering. När infrastruktur, trafik och bostadsbyggande planeras och utvecklas i samverkan blir det enklare att möta de målsättningar och utmaningar som finns på ett effektivare sätt. Det handlar om klimatomställning, trängsel och bostadsbrist, men också om att minska hälsoskillnaderna och förbättra integrationen.

Ett av de största hoten mot Stockholmsregionens utveckling är den stora bristen på bostäder och tydliga funktionsbrister på bostadsmarknaden, som slår både mot hushåll med begränsade inkomster och mot möjligheten att flytta till vår region. Att främja ett ökat och långsiktigt hållbart bostadsbyggande är därför en av de viktigaste

regionala prioriteringarna under denna mandatperiod. Region Stockholm kommer därför att bjuda in länets kommuner till regionala bostadsamtal i syfte att undersöka hur vi tillsammans kan lösa dessa problem.

Ansvar för länsplan förpliktigar

Regionen tar från och med den 1 januari 2019 över ansvaret för länsplanen för regional transportinfrastruktur i Stockholms län. Att bli länsplaneupprättare är ett av de viktigaste och mest ansvarsfyllda uppdragen som följer av regionbildningen. Det är särskilt utmanande eftersom länsplanens ekonomiska ram är liten, givet Stockholmsregionens stora behov, vilket innebär att hårda prioriteringar kommer att vara nödvändiga. God samverkan i former som ska utvecklas i dialog med Trafikverket och länets kommuner är en avgörande faktor. Effektiva insatser för ökad framkomlighet, behovet av ökad samplanering mellan bostadsbyggande och infrastruktur, minskad klimatpåverkan och målen i den i samverkan med kommunerna framtagna regionala utvecklingsplanen är några av utgångspunkterna för arbetet. För arbetets legitimitet är det viktigt att säkerställa att länsplanen upprättas på ett sätt som är neutralt mellan olika trafikslag och därför inrättas ett särskilt utskott under regionstyrelsen med uppdrag att bereda länsplanen inför beslut i regionstyrelse och fullmäktige. Regionstyrelsens trafikplanerings- och samhällsbyggnadskompetens stärks.

Det ska bli smidigare att cykla

Med en sammanhållen planering för samtliga trafikslag kan trängselutmaningen mötas, liksom de regionala målsättningarna om en ökad andel av såväl kollektivtrafikresande som resor med cykel. Det kan också utgöra grunden för en samlad planering för trafikförsörjning till nya bostadsområden. Ett snabbt och effektivt färdigställande av det regionala cykelnätet är en avgörande faktor för detta. Under 2019 påbörjas ett arbete för att uppdatera den regionala cykelplanen. Under 2019 kommer regionen efter och i samråd med kommunerna att initiera en regional förhandling med kommunerna och statliga aktörer om att snabbt färdigställa det regionala cykelnätet.

Bättre företagsklimat och arbetsmarknad i Stockholmsregionen

Stockholmsregionens välbefinnande är beroende av ett framgångsrikt och innovativt näringsliv med flera kluster i världsklass. Det gäller särskilt inom ICT/Tech och finansiella tjänster, men även life science, miljöteknik och kulturellt företagande i vid mening. Stockholms län har också många multinationella industri- och tjänsteföretags huvudkontor, som spelar en viktig roll för hela Sveriges ekonomi. Det är både ett regionalt och ett nationellt intresse att slå vakt om företagsklimatet och konkurrenskraften i Stockholmsregionen. Koalitionen avser att ge hög prioritet såväl åt att försvara och bevaka tillväxtklustrens behov och konkurrenskraft, som att främja innovationssystemet. Det kan vi göra i vår regionala roll, men också genom att stärka innovationsarbetet inom de verksamheter Region Stockholm finansierar.

Stockholmsregionens utveckling påverkas i hög grad av lagar, myndighetsbeslut och skatter. Det gäller inte minst förutsättningar för företagande, arbetsmarknad och kompetensförsörjning, bostadsbyggandet, innovationssystemet och regler som påverkar nystartade företag, samt landsbygdens och skärgårdens företagande och utveckling.

Under kommande år kommer ett särskilt fokus läggas på att utarbeta en heltäckande näringslivs- och tillväxtstrategi i syfte att stärka företagsklimatet och attraktionskraften i Stockholmsregionen, uppmuntra fler stora internationella företag att etablera huvudkontor i regionen samt förstärka arbetet med regelförenklingar generellt. Regelförenkling och företagsklimat kommer att utgöra en distinkt del av strategin, huvudkontorsetableringar och attraktionskraft en annan. Region Stockholm ska arbeta för att identifiera, undersöka, kommunicera med lämpliga instanser, och därtill, motverka regleringar, lagar och förordningar som hindrar, dämpar eller försvårar tillväxt, bostadsbyggande, innovation, infrastrukturutveckling och företagande i Stockholmsregionen. Med utgångspunkt från denna regionala agenda för reformer och regelförenkling ska regionen tillsammans med kommunerna arbeta för ett ökat nationellt hänsynstagande till regionens behov och intressen.

Vid sidan av företagande utgör utbildning och arbetsmarknad kärnan i det regionala utvecklingsarbetet som förs över från Länsstyrelsen. I dag finns tydliga behov av att bättre samordna olika utbildningsinsatser och arbetsmarknadspolitiska insatser. Därtill finns behov av bättre matchning mellan arbetstagare och arbetsökande. För att förstärka Stockholmsregionens arbetsmarknad är det av särskild vikt att en samlad dialog förs med arbetsmarknadens parter och aktörer, såsom bland annat Arbetsförmedlingen, Försäkringskassan och Migrationsverket, för att analysera utmaningar och söka samsyn i frågor som rör arbetsmarknaden i regionen. Därtill möjliggöra för bättre framförhållning när det gäller utbildning, matchning och kompetensförsörjning till utpekade nyckelbranscher. Rådet ska också utvärdera insatser som görs inom det arbetsmarknadspolitiska området och gemensamt agera för att gentemot stat och myndigheter utforma dessa på ett för Stockholmsregionen gynnsamt sätt. En starkare närvaro i storregionala, nationella och europeiska sammanhang kan ge stockholmarna många fördelar, inte minst i att skapa nya kopplingar till omvärlden, nya affärsmöjligheter och att vara en naturlig del av en globaliserad värld.

Livskraftig landsbygd och skärgård

Regionen ska påbörja ett arbete med att tillsammans med berörda skärgårdskommuner för att utforma utvecklingsplaner för kärnorna, bland annat för att underlätta bostadsbyggande. Det är viktigt med möjlighet för fler att vara fast boende och verksamma i skärgården. Möjligheten till arbetspendling behöver analyseras och underlättas. Därutöver kommer Region Stockholm tillsammans med kommuner och intressenter att kartlägga och ringa in de största hindren och svårigheterna för företagande i skärgården med avsikt att kunna förenkla och förbättra för dem som lever och bedriver verksamheter där. Det inkluderar påverkan från, och statusen för viltstammar, exempelvis skarv och vildsvin, liksom den byråkrati som försvårar för ett miljövänligt och småskaligt kustnära yrkesfiske.

När Region Stockholm övertar det regionala tillväxt och utvecklingsansvaret inom landsbygd och skärgård behöver detta arbete ske i samarbete med offentliga, privata och ideella aktörer i regionen. Livsmedelsproduktionen i regionen – som knyter an till både besöksnäringen, krisberedskap och upphandlingsfrågor – är en del av detta.

En tillgänglig hälso- och sjukvård av hög kvalitet

Hälso- och sjukvården ska vara trygg, modern och organiseras utifrån patientens behov. Den ska präglas av valfrihet för den enskilde. All vård ska grundas på vetenskap och beprövad erfarenhet och fokusera på kvalitet och resultat för varje enskild individ. Tillgängligheten till vården ska vara hög och vårdkvaliteten ska ständigt utvecklas.

Region Stockholm ska ha en långsiktig och hållbar planering för länets framtida behov av hälso- och sjukvård. Den demografiska och hälsorelaterade utvecklingen och medicinska framsteg innebär förändrade behov som påverkar vårdens organisation och resursfördelning. Därför ska en bred parlamentarisk utredning genomföras under mandatperioden med sikte på vården år 2040.

Vården och hälsan i Stockholms län ska vara jämlik. Jämställdhet är en patientsäkerhetsfråga. Det är viktigt att kvinnor och män får en sjukvård som är anpassad efter deras biologiska olikheter. Det behövs mer forskning för att utveckla rekommendationer om rätt behandling för kvinnor respektive män. Sjukvårdsstatistik ska redovisas och analyseras ur ett jämställdhetsperspektiv.

En starkt primärvård

Det behövs en genomgripande reform för att förbättra kontinuiteten för patienterna och ge primärvården förutsättningar att arbeta mer förebyggande och mer effektivt. Den nära vården behöver byggas ut och primärvårdens roll behöver stärkas rejält, inte minst för att förbättra vården för kroniskt sjuka patienter. För att kunna ta helhetsansvar för patientens hälsa ska primärvården prioriteras i hälso- och sjukvårdsbudgeten. Husläkarmottagningarna ska vara navet i invånarnas sjukvård. Patienternas behov av en tillgänglig, nära husläkare, BVC och MVC ska stå i centrum – såväl fysiskt som digitalt. Nya mottagningar inom primärvård, liksom öppen specialistvård mottagningar ska vid behov tillkomma genom förenklingar för mindre vård-

givare eller genom att regionen själv etablerar vårdverksamheter på platser där behoven växer eller där det i dag saknas nära vård.

Under mandatperioden ska alla som vill få lista sig hos en namngiven, fast husläkare. Denna ska ha helhetsansvaret för sin patient, ha en koordinerande funktion och ha ett team med viktiga professioner, så som exempelvis distriktssjuksköterska, psykolog och fysioterapeut knutet till sig. Läkare ska kunna begära ett tak för antalet listade patienter för att möjliggöra förutsättningar att utföra uppdraget utifrån de listade patienternas behov och med en hållbar arbetssituation. Målsättningen ska vara att patienter i så stor utsträckning som möjligt ska få kontinuitet i sina vårdkontakter med primärvården. Möjligheten för andra läkare än specialister i allmänmedicin att etablera en lista i primärvården ska utredas under mandatperioden.

En översyn av vad som ingår i primärvård behöver genomföras och gränsdragningar mellan olika vårdval ses över. Bland annat behöver uppdraget för psykisk hälsa och förebyggande vård stärkas.

Säkerställ en långsiktig kompetensförsörjning

Att rekrytera och behålla erfarna medarbetare är den enskilt viktigaste faktorn för vårdens kvalitet och tillgänglighet. Vi ska därför förbättra medarbetarnas arbetsmiljö och sänka sjukskrivningstalen. Vi ser tyvärr problem med stress och ökad sjukskrivning för psykisk ohälsa bland flera personalkategorier. Vi välkomnar konstruktiva lösningar anpassade utifrån olika verksamheters skiftande behov.

Inför förändringar och utvärderingsarbete ska vårdpersonalens expertis inom området tas till vara. Genom att ersätta för utbildning i vårdavtalen säkerställer vi tillgången till specialistläkare. Antalet specialisttjänstgöringstjänster inom framförallt allmänmedicin, psykiatri och akutmedicin ska utökas fram till 2020. Antalet allmän-tjänstgöringsplatser för läkare ska utökas. Fler sjuksköterskor ska ges möjlighet och incitament till specialisering. Regionen ska bidra till att underlätta för fler undersköterskor att vidareutbilda sig till sjuksköterskor.

Forskning och utbildning ska ske i och genom samverkan i hela vårdkedjan, inte minst inom öppenvården. Starkare band mellan hälso- och sjukvården och forskningen ska underlätta nya behandlingsmetoder. Den patientnära forskningen och vårdens förbättringsarbete ska stimuleras i samarbete med akademien, industrin, patienterna och professionen i syfte att utveckla Regionens konkurrenskraft inom life science. Alla vårdgivare – såväl regionens egna som privata – ska delta i utbildning och forskning.

Region Stockholm är positivt inställd till sjukhusens möjligheter att erbjuda tillfälliga personalbostäder för nyanställda och gästforskare.

Vårdens kvalitet ska ständigt utvecklas. En modell för att driva på kvalitetsutvecklingen genom kontinuerlig kvalitetsuppföljning och återkoppling till vårdgivarna ska tas fram. Patientinformationen kring vårdkvalitet m.m. ska utvecklas och vara tillgänglig via nätet så att det blir enklare att göra jämförelser mellan vårdgivare och landsting, i syfte att driva utvecklingen framåt, liksom för att underlätta patienters val av vårdgivare.

Vårdens kunskapsstyrning

För att säkerställa att patienten får likvärdig och evidensbaserad vård över hela länet krävs en ökad nationell kunskapsstyrning där nationella riktlinjer gemensamt tas fram. Kunskapsstyrningen säkrar att våra begränsade resurser används på ett sådant sätt att de gör störst nytta. Regionen ska utveckla arbetet med vårdens prioriteringar.

Metodutvecklingen för att minska förekomsten av undvikbara vårdrelaterade infektioner ska fortsätta. En plan för hur patientsäkerhetsarbetet i hälso- och sjukvården kan förbättras ska utformas och genomföras under mandatperioden. Arbetet med att minska smittspridning och antibiotikaanvändningen ska fortsätta.

Ge vård i tid och öka mångfalden

Alla vårdgivare ska ge vård i tid. Ingen ska behöva vänta onödigt länge på behandling eller få sin sjukdom förvärrad av orimliga väntetider.

Region Stockholm har en skarpare vårdgaranti än den nationella såväl inom primärvården som när det gäller förstabesök hos specialist. En skarpare vårdgaranti avseende operation och behandling än den som gäller på nationell nivå ska införas. Ett arbete för att kunna mäta och jämföra kvalitet och synliggöra väntetiderna i vårdprogrammen för kroniskt sjuka ska också genomföras.

Vårdval ger fler patienter vård i tid genom ökat vårdutbud, valmöjlighet för patienter och renodlad verksamhet för regionens akutsjukhus. En målsättning är att uppmuntra nya vårdgivare att etablera sig i Region Stockholm, gärna mindre vårdgivare såväl inom primärvård som specialistvård. Utöver att ett ökat utbud av vård ger fler vård i tid, ger det också vårdens medarbetare fler möjliga arbetsgivare. Idé- och utvecklingskraften hos entreprenörer och idéburna organisationer ska tillvaratas för att öka vårdutbudet, tillgängligheten och valfriheten för patienterna. Region Stockholm ser positivt på en mer modern lagstiftning som bättre tillvaratar idéburna organisationers möjlighet att bedriva hälso- och sjukvård. En fördjupning av möjligheter att stärka den idéburna välfärdens konkurrenskraft inom välfärden ska göras.

För att möta patientens vårdbehov behöver regionens vårdvalsmodell utvecklas. Viktigt är att vården är tillgänglig i hela regionen och att en noggrann kostnadskontroll görs. Strukturen och uppdrag ska utvärderas, för att möta såväl behoven av vård, effektiva och sammanhållna vårdkedjor som ekonomisk effektivitet. Ersättningsssystem ska främja en god tillgänglighet i hela länet.

Stor vikt läggs vid att stärka inköps- och avtalskompetensen för att kunna beställa så mycket vård som möjligt för pengarna. Tydliga ekonomiska incitament för vårdgivarna ska ge patienterna vård i tid. I de nya sjukhusavtal som ska tecknas med Region Stockholms egna akutsjukhus inför 2020 kommer ökad produktivitet därför att vara en viktig del.

Ännu en närakut upphandlas och startar under 2019. Närakuternas uppdrag ska följas upp och utvärderas i syfte att vässa uppdraget. Därefter ska ytterligare två närakuter upphandlas under mandatperioden. Vidare välkomnas privata initiativ att bygga och driva närsjukhus. Vi avser inte att upphandla något akutsjukhus under mandatperioden.

Region Stockholm ska använda möjligheten att förlänga avtalet för S:t Görans sjukhus under mandatperioden så att verksamheten kan fortsätta.

Trygg förlossningsvård och en bra start i livet

Region Stockholm ska erbjuda kvinnor som ska föda en väl utbyggd och trygg förlossningsvård, vilket är en viktig jämställdhetsfråga för Region Stockholm. Den födande kvinnan kan välja förlossningsklinik redan under graviditeten. Under mandatperioden ska kapaciteten i förlossningsvården byggas ut ytterligare, exempelvis med en förlossningsenhet på S:t Görans sjukhus. Vårdkedjan mellan mödravården, förlossningen och barnhälsovården ska stärkas. För att utöka grundbemanningen i förlossningsvården har ersättningen till vårdval förlossning höjts kraftigt 2017 och 2018.

Region Stockholm har en väl utbyggd barnhälsovård. Denna ska förstärkas ytterligare för att möta en snabbt växande befolkning. Genom barnhälsovården får föräldrar råd och stöd och erbjuds vaccinationer för sina barn mot smittsamma sjukdomar. De senaste åren har ett hembesöksprogram i Rinkeby genomförts och utökats med goda resultat. Hembesöksprogrammen fortsätter och utöka till fler prioriterade områden i länet. Ytterligare satsningar ska stärka barnhälsovården.

Garanterade äldre en värdig sammanhållen vård och omsorg

För en äldre patient med många vårdkontakter måste samordningen mellan kommunerna och Region Stockholm stärkas. Ingen ska falla mellan stolarna. Husläkare, hemtjänst, hemsjukvård och geriatrik ska erbjudas i en sammanhållen vårdmodell oavsett huvudman. Behov av

äldrepsykiatri ska också kunna tillgodose. Den äldre patienten ska inte behöva besöka akutsjukhusens akutmottagning om detta kan undvikas. Genom utökade möjligheter till konsultation i hemmet och en närmare samverkan mellan äldreomsorg och geriatrik/primärvård samt direktintag till geriatrik kan vården runt den äldre göras tryggare. Fokus ska vara på ett tryggt och värdigt helhetsomhändertagande.

Valfrihet och självständighet vid sjukdom är viktig för alla patienter, även för den äldre. Genom det redan beslutade vårdalet i geriatrik välkomnas olika aktörer, företag och idéburna organisationer, som uppfyller kvalitetskraven att starta ytterligare geriatrisk vård.

För att äldre patienter ska få en vård med specialistkunskap om äldres sjukdomar behövs det fler geriatriska vårdplatser i Region Stockholm. Utökad geriatrik kan med fördel ske genom att privata vårdgivare erbjuder ökad kapacitet i nuvarande eller nya lokaler samt att privata entreprenörer etablerar verksamhet genom vårdval geriatrik. Geriatrisk verksamhet fortsätter att bedrivas i Danderyd.

Region Stockholm ska ställa krav på att sjukvården organiseras så att ingen behöver dö ensam.

Främja folkhälsan och förebygga psykisk ohälsa

Folkhälsan i länet är generellt god, men ser olika ut i olika delar av länet och inom olika grupper. Att förbättra folkhälsan är en regional prioritering. Hälso- och sjukvårdens insatser måste utformas utifrån ett hälsofrämjande och sjukdomsförebyggande perspektiv för att bidra till en jämlik sjukvård. Samverkan mellan kommuner, civilsamhället och andra aktörer ska stärkas. Region Stockholm är positivt inställd till innovativa ersättningsmodeller för att möta ohälsan och arbeta förebyggande i prioriterade områden.

Folkhälsan påverkas också av hur regionen är planerad, som till exempel hur de bebyggda miljöerna ser ut och vilken typ av transportmedel som uppmuntras. Ur ett regionplanerings- och stadsbyggnads-perspektiv så finns det stora möjligheter att stärka folkhälsoarbetet.

Primärvården är central för det förebyggande arbetet och att främja en jämlik hälsa. Vi ska därför utöka primärvårdens hälsofrämjande uppdrag, med särskilt fokus på barn och unga i ekonomiskt svaga områden. Som en del av det folkhälsofrämjande arbetet behöver vården utöka användandet av fysisk aktivitet på recept.

De psykosociala besöken i primärvården har ökat kraftigt där stress och utbrändhet kopplat till arbete är en stor del. Här behöver regionen och andra arbetsgivare också ta sitt ansvar för en hållbar arbetsmiljö. Tillgången till första linjens psykiatri, för barn och vuxna, ska säkerställas i hela länet. Samarbetet mellan skolhälsovård, BUP, övrig hälso- och sjukvård och övriga myndigheter behöver stärkas. Regionen ska i samverkan med länets kommuner verka för att öka kunskapen och medvetenheten om psykisk ohälsa bland elever i skolan, exempelvis genom programmet Youth aware of mental health, YAM. Digitala tjänster och nätbaserad behandling ska byggas ut för att målgruppsanpassa vårdutbudet och sänka tröskeln till vård och behandling.

Egenvård och möjligheten till vård i hemmet ska utvecklas, framförallt inom den preventiva vården och för dem med stora vårdbehov.

Tillgänglighet, delaktighet och respekt ska prägla psykiatrin. Köerna till barn- och ungdomspsykiatrin ska kortas och vårdgarantin förstärkas. Barn och unga som är patienter i BUP ska garanteras en fast vårdkontakt. Tillgången till psykiatrisk specialistvård, vårdplatser och vårdmiljöerna inom psykiatrin ska utvecklas under mandatperioden.

Tandhälsan hos barn och unga är generellt god men behöver ständigt vidmakthållas och förbättras. Hälsofrämjande insatser ska utvecklas på området. Ett tätare samarbete mellan barntandvården och BVC skulle ytterligare minska kariesförekomsten hos små barn. De med sämst tandhälsa ska prioriteras. Erbjudandet om frisktandvård ska marknadsföras mer.

Modernisera vården

Genom moderna verktyg kan hälso- och sjukvården bli både bättre och mer effektiv. Vårdens anställda ska ges bättre digitala verktyg för att vårda, rädda liv och utveckla kvaliteten i vården och patienternas ska ha större möjligheter till delaktighet. Därför behövs ett grundläggande tekniskt skifte av hela vårdens IT-miljö. Under mandatperioden införs en ny vårdinformationsmiljö och digital samverkansplattform mellan vården, patienterna och forskningen. I införandet av de nya tekniska verktygen ska medarbetarna involveras och vara tillgängliga och användbara för alla människor oavsett teknikvana eller funktionsvariation.

Patientens guidning genom vården är viktig och en förutsättning för att vården ska upplevas som trygg. Patienten ska aktivt kunna följa sin vård, bland annat genom tillgång till sin journal via nätet. Kontakter med vården moderniseras med fler och enklare kontaktvägar för tidsbokning och vårdmöten.

Region Stockholm ska vara öppen och nyfiken inför privata aktörers innovationer samtidigt som regionen ska fortsätta sitt offensiva arbete med innovation.

Framtidens hälso- och sjukvård

Det är avgörande för patienterna och ekonomin att regionen klarar av att genomföra den nya sjukvårdstrukturen, och att vägleda patienterna i den. I detta är en stärkt primärvård och utflyttning av vård från Karolinska Universitetssjukhuset en central del.

Karolinska Universitetssjukhusets nya sjukhusbyggnad möjliggör högspecialiserad vård som kommer göra i dag obotliga sjukdomar behandlings- eller botbara. Sjukhuset ska präglas av forskning och nya medicinska framsteg. Samtidigt hade projektet kunnat ske bättre både vad gäller finansieringen som blev för dyr och införandet av nya arbetsformer som inte tillräckligt involverade medarbetarna. Visar utredning att det är gynnsamt för skattebetalarna om landstinget förvärvar projektbolaget SHP så ska det ske. Försäljningen av

fastigheter på Gamla Karolinska-området ska föregås av en förnyad lokalbehovsanalys. Försäljningen av lokalerna som utgör Gamla Karolinska ska anstå till dess att lokalbehoven kan anses tillgodosedda och marknaden gynnsam. Vägen framåt för Karolinska Universitetssjukhuset handlar om att prestigelöst skapa förutsättningar för att hålla i målsättningen om att ha ett sjukhus av yttersta kvalitet som förenar högspecialiserad vård med forskning och utbildning.

En utbyggd kollektivtrafik i världsklass

Människan måste stå i centrum för synen på såväl infrastruktur som kollektivtrafik. En hållbar utveckling ger rätt förutsättningar för en växande storstadsregion. Våra utgångspunkter är människors möjligheter att få vardagen att fungera, att kunna ta sig mellan hem och arbete och kunna leva ett rikt liv, samt kollektivtrafikens avgörande roll för att nå uppsatta klimatmål. Därför ska Stockholmsregionen ha världens bästa kollektivtrafik.

En god ekonomi är den grund med vilken dagens kollektivtrafik och infrastruktur kan säkras samt morgondagens byggas. Vår utgångspunkt för kommande års arbete är därför att ekonomin ska vara långsiktigt hållbar, att resurserna ska användas effektivt och att resenärer och skattebetalare får bästa tänkbara valuta för sina pengar. För att kunna åstadkomma detta måste vi hålla uppe såväl produktiviteten som effektiviteten.

Balansen mellan biljettintäkter och skattesubvention ska behållas. Utredning om indexering av SL-taxan genomförs. Alla måste bidra om kollektivtrafiken ska kunna utvecklas på det sätt vi eftersträvar. För att utveckla såväl service som intäkter i kollektivtrafiken kommer vi även att utveckla möjligheten till exempelvis butiker, kiosker, källsortering och reklam i anslutning till kollektivtrafiken. Åtgärder för att öka kollektivtrafikens attraktivitet och andelar av de motoriserade resorna ska utredas.

Under kommande år ska Region Stockholm förverkliga en historisk utbyggnad av kollektivtrafiken. Det är av yttersta vikt att denna genomförs och att de överenskommelser som lagts till grund för utbyggnaden hedras och att regionen kräver av andra parter att de gör detsamma. Till det kommer regionens egen utbyggnad av kollektivtrafiken som har beslutats och som under kommande år ska förverkligas. Vårt mål är att kollektivtrafikens andel av de motorise-

rade resorna ska öka i högre takt i syfte att nå både klimatmål och framkomlighetsmål. Fler resenärer ska få tillgång till miljövänliga transportmedel med god kapacitet. Sociala konsekvensbeskrivningar ska tas fram som beslutsunderlag till alla strategiska kollektivtrafikinvesteringar. Även kollektivtrafikförbindelserna mellan de delregionala kärnorna behöver stärkas. Under 2019 ska vi ta initiativ till att bjuda in Stockholm stad och Lidingö kommun till dialog för att gemensamt kunna planera, finansiera och genomföra en kapacitetsstark trafikförsörjning som återspeglar ambitionerna för bostadsutbyggnaden i norra Djurgårdsstaden, där en förlängning av Spårväg City till Ropsten särskilt ska prövas.

Det räcker inte att kollektivtrafiken växer i omfattning, den måste också utvecklas i innehåll. Med moderna bussar, fartyg, tåg, hållplatser, bryggor och stationer läggs en viktig grund för en modern och attraktiv resa. Till det vill vi foga den moderna teknikens möjligheter i form av utvecklad digitalisering för smartare resenärstjänster samt nya samverkansformer för mobilitetslösningar som kan underlätta vardagen för regionens invånare. Vi vill främja mobilitet och blandpendling. Regionen ska ta en ledande roll i samordning av utvecklingen av mobilitetstjänster som tillgodoser behov av resande från dörr till dörr.

För personer med olika funktionsvariationer som inte kan resa med den allmänna kollektivtrafiken är den särskilda kollektivtrafiken nödvändig. Färdtjänstresenärerna ska bemötas med god service och respekt. Vi vill att förarna ska ha kännedom om olika funktionsvariationer och därtill bra lokalkännedom då resenären inte alltid kan förväntas vara behjälplig med vägledning. Vi vill fortsätta utveckla resegarantin och ha en lösningsorienterad dialog med såväl resenärer som utförare. Ett arbete med att göra kollektivtrafiken allt mer tillgänglig och trygg ska pågå parallellt, där installation av plattformbarriär testas under mandatperioden. Det är viktigt att färdtjänstens verksamhet långsiktigt når upp till Region Stockholms miljökrav om fossilfrihet.

En hållbar kollektivtrafik är också en modern och attraktiv kollektivtrafik. Vi vill att Stockholmsregionen ska behålla ledartrojan i den gröna omställningen. Redan i dag bedrivs all kollektivtrafik på land i Stockholmsregionen – som första huvudstadsregion i världen – helt och hållet av förnyelsebara bränslen. Den grunden vill vi nu bygga vidare på med ny kraft och nya initiativ där vi nyttjar miljöteknikens olika möjligheter redan i ett tidigt stadium, exempelvis för energi-effektivisering och hållbar omställning. Som ett naturligt nästa steg ser vi en breddad elektrifiering av busstrafiken. Även sjötrafiken ska, senast 2030, ställa om till en hållbar drift med 100 procent förnybara drivmedel under förutsättning att det historiska tonnaget säkras. Regionen ska tydligt kommunicera att kollektivtrafik är ett grönt sätt att resa.

Att ta ansvar för en växande Stockholmsregion är också att ta ansvar för det vi har. Vi kommer aldrig att tumma på drift och underhåll av befintlig infrastruktur. Tvärtom ser vi framför oss att göra de satsningar som krävs för att säkra driftssäkerhet, redundans, kapacitet och funktion i kollektivtrafiken.

En ökad punktlighet går hand i hand med ökad framkomlighet och minskad trängsel. Vi vill förbättra möjligheten till bra och punktliga resor samt information för resenärerna, men vet att mer måste göras och att det kräver samverkan med andra. Inom ramarna för en särskild framkomlighetskommission vill vi samla regionens kommuner till handling för frågor som rör exempelvis etablering av fler busskör-fält, ökad signalljusprioritering, koordinerad planering vid vägarbeten och prioritering av kollektivtrafiken i vägrummet. Vi kommer att jobba för åtgärder som gör det smidigare att ta sig fram både i och med kollektivtrafiken.

Det är inte bara vägghållare som måste ta sitt ansvar och väginfrastrukturen som måste utvecklas för att bättre möta kollektivtrafikens behov. Även den svenska järnvägen är i ett stort behov av upprustning och utbyggnad. Vi avser oavsett kommande regerings samman-

sättning att rikta krav mot regeringen att ta sitt ansvar för en bättre fungerande järnväg runt och igenom Stockholmsregionen.

För att bättre använda Stockholmsregionens goda förutsättningar till smart och effektiv kollektivtrafik på vattnet ska nya pendelbåtsförsök genomföras under mandatperioden samtidigt som vi utvecklar och effektiviserar befintliga pendelbåtlinjer. En tillgänglig och pålitlig skärgårdstrafik är en förutsättning för en levande skärgård året om. Under mandatperioden påbörjas arbetet med att, tillsammans med boende och näringsidkare i skärgården, utreda framtidens skärgårds- trafik. Utredningen ska omfatta både trafikens upplägg, finansiering och framtidens tonnage.

Kollektivtrafiken ska vara hel, ren, snygg, trygg, tillgänglig och punktlig. Därför kommer vi att ställa höga krav på städning, klottersanering, fungerande rulltrappor samt hissar, och egendomsskydd för kollektivtrafikens fastigheter, fordon och anläggningar. Vi kommer också att intensivifiera trygghetsarbetet i syfte att markera att kollektivtrafiken ska vara till för betalande resenärer. I detta arbete måste vi göra allt vi kan, men också ställa krav på regeringen att den gör allt den kan: vi måste få tillbaka polisen i tunnelbana och vi måste få möjlighet att sätta upp de kameror som krävs, även i anslutning till stationerna, för att kunna säkerställa tryggheten i kollektivtrafiken. För trygghetsarbetet är ökad närvaro av trygghetspersonal avgörande. Vi vill fortsätta arbetet med att tillgängliggöra kollektivtrafikens ytor för kulturaktörer i syfte att öka den upplevda tryggheten. Region Stockholm ska säkerställa tryggheten och säkerheten i kollektivtrafiken och fokus ska ligga på att hålla brottsliga gärningar utanför kollektivtrafiken.

Om en Östlig förbindelse eller Tvärförbindelse Södertörn aktualiseras under mandatperioden kommer det ske på regeringens initiativ. Projekten ska i sådant fall finansieras av statliga medel och möjligen av primärkommuner. Vi kommer under mandatperioden att prioritera regionens resurser till investeringar och förutsättningar för kollektivtrafik.

Stockholmregionen, som ska sträva mot att bli en klimatneutral region, kännetecknas av en unik skärgård, närhet till vatten, sammanhängande grönområden, landsbygd, glesbygd, historiska stadsdelar och moderna urbana miljöer. De positiva värden, som ger Stockholm dess särprägel, ska tas i beaktande när det planeras för nya trafikstråk och kollektivtrafiklösningar. Kollektivtrafiken med buss, båt, spårvagn, pendeltåg och tunnelbana ska vara attraktiva resealternativ för alla. Barn, äldre och personer med funktionsvariationer ska uppleva att kollektivtrafiken präglas av trygghet och tillgänglighet.

Med fortsatt höga ambitioner i utbyggnaden av kollektivtrafik och infrastruktur i regionen kan vi säkerställa en kollektivtrafik i världsklass.

En hållbar region

Regionens hållbarhetsmål ska ses över och kopplas till tillämpbara mål i FN:s Agenda 2030 samt vara i enlighet med Parisavtalet så att temperaturökningen ska hållas långt under 2 grader med målbilden på 1,5 grad. Hållbarhetsarbetet ska genomsyra alla delar av Region Stockholm. Genom att göra en översyn med syfte att uppvärdera hållbarhetsarbetet ska nödvändiga lednings-, styrnings- och organisationsjusteringar genomföras. Hållbarhet ska göras till ett fullvärdigt funktionsområde i regionens verksamhet. För att tydliggöra Region Stockholms ambitioner ska en hållbarhetspolicy och ett hållbarhetsprogram tas fram, utfallet av arbetet ska presenteras i hållbarhetsredovisningen. Hållbarhetskonsekvensbedömningar ska vara en del av alla beslutsprocesser. Samtliga nämnder och styrelser ska följa upp genomförandet av hållbarhetsmålen för sina respektive verksamheter.

Klimatfärdplan 2050 är tillsammans med RUFS 2050 en förutsättning för den regionala utvecklingen och hur vi ska nå netto-noll utsläpp till 2045. Klimatfärdplanen kommer fungera som stöd och verktyg i länets arbete med att nå uppsatta mål på klimatområdet gemensamt med kommunerna. Regionen ska stötta kommunernas klimatarbete.

Ekonomiska incitament för att gynna klimatvänligare alternativ ska införas för regionens verksamheter. Detta kan exempelvis handla om att se över förutsättningarna för att införa interna klimatväxlingsfonder. Detta kombinerat med ytterligare ambitionshöjningar på utsläppsminskningar från verksamheten. Andelen av Region Stockholms egna fordon som är nollutsläppsfordon ska öka under mandatperioden. Resepolicyn ska ses över och förtydligas så att den tydligt beaktar klimatpåverkan vid val av tjänsteresa. Region Stockholm ska fortsätta arbeta för att vara en ledande aktör i Europa på hållbarhetskrav vid offentlig upphandling. Arbetet med gröna obligationer ska stärkas och emissionerna öka i storlek och antal på ett sätt som gynnar regionen ekonomiskt.

En klimat- och sårbarhetsanalys för regionens samtliga verksamheter och fastigheter tas fram. Särskild vikt ska läggas vid beredskap för extremväder så som värmeböljor och skyfall. Arbetet med den yttre miljön kring landstingets vårdfastigheter ska prioriteras i syfte att skapa hälsofrämjande och läkande miljöer. Regionen ska se över hur laddinfrastrukturen för elfordon kan byggas ut i snabbare takt i anslutning till våra fastigheter. Satsningar på utbyggnad av egenproducerad förnybar el ska öka. Höga hållbarhetskrav ur ett livscykelperspektiv ska ställas vid ny- och ombyggnationer och upphandlingar. Energi-effektiviserande och klimat- och sårbarhetsminskande åtgärder vid reinvesteringar ska prioriteras. Under mandatperioden tas en långsiktig plan för mark- och fastighetsägande fram.

Regionen ska vara aktiv i arbetet med att minska utsläppen av läkemedelsrester. Vi ska utreda hur vi säkrar tillgången till läkemedel vid kriser och höjer beredskapen för de diagnoser som riskerar att öka i samband med framtida klimatförändringar. En ökad omfattning av antibiotikaresistenta bakterier kräver satsningar på mer återhållsam förskrivning av läkemedel, en översyn av regionens verksamheter i syfte att identifiera behov av smittspridningsbegränsande arbetsmetoder och att tillsammans med forskningsaktörer skapa förutsättningar för forskning kring ny antibiotika. En översyn av samtliga regionens verksamheter ska göras för att säkerställa giftfria miljöer för brukare, patienter, resenärer och medarbetare, med ett särskilt fokus på barns behov. Arbetet med att se över kemikaliekraV samt upphandling av tjänster och produkter i alla verksamheter stärks. Incitament för minskning av verksamhetens avfall ska utvecklas, en nyckel i det arbetet är att användningen av engångsartiklar minskas och plastartiklar ska i möjligaste mån fasas ut. Mål om att minska regionens miljöpåverkan från livsmedel ska höjas. Regionen ska säkerställa att det finns en aktuell plan för robust livsmedelsförsörjning vid kriser.

Den strategiska styrningen i arbetet med folkhälsa, bemötande och hbtq-frågor ska utvecklas. Arbetet med nationella minoriteter ska ses över. En del i detta är att förbereda för eventualiteten att Stockholms

län blir förvaltningsområde för meänkieli och samiska. Processen med att föra samråd med minoriteterna behöver förbättras. Regionens verksamheter och arbetsplatser ska vara tillgängliga. Processen med att föra samråd med företrädare för personer med funktionsvariationer behöver utvecklas och effektiviseras. Fortsatta satsningar på praktikplatser för personer med funktionsvariationer breddar regionens kompetens för frågorna samtidigt som fler ges vägar in på arbetsmarknaden.

En region för innovation, forskning och utveckling

Region Stockholm ska vara en ledande region för innovation, life science och utveckling. Därmed kan vi stärka regionens attraktionskraft och förbättra vården och hälsan för länets befolkning. En långsiktig life science-strategi ska tas fram, och läkemedelsföretagens möjligheter till kliniska prövningar i regionen behöver förbättras. Samarbetet med medtech-industrin, exempelvis genom fler testmiljöer och innovationspartnerskap, ska utvecklas.

I syfte att stärka innovation, utveckling och forskning inom hälso- och sjukvården genomförs ett innovationslöfte och ett forskningslöfte under mandatperioden. Vi ska tillvarata Sveriges och Region Stockholms konkurrensfördelar i ett globalt perspektiv genom vår tillgång till biobankar och kvalitetsregister liksom patient- och hälsodata, vare sig det gäller avtalsformer, ersättningsmodeller eller upphandlingsformer. Vårdens ersättningssystem ska ses över för att exempelvis inkludera prevention, digitala vårdmöten och kontinuerligt stöd på distans för personer med kronisk sjukdom. Alla digitala tjänster och system ska konstrueras för att vara tillgängliga och användbara för alla människor oavsett teknikvana eller funktionsvariation. Skyddet för patienters integritet är avgörande i detta arbete.

Tidsödande processer ska inte få hämma viktiga satsningar från life science-industrin. Därför ska en garanterad svarstid införas på intresseförfrågningar från life science-bolag om att delta i kliniska studier.

Samarbetet mellan regionen, sjukvården, industrin och akademien ska fördjupas för att gemensamt identifiera och avskaffa hinder som står i vägen för en innovativ utveckling av vården och för life science-sektorns tillväxt. Ett nära samarbete med regionens alla lärosäten är viktigt för att främja forskning inom hälso- och sjukvården och framtidens transportlösningar som kan komma dagens och framtidens invånare till del.

Den digitala utvecklingen ska alltid drivas med vårdpersonalens och patienternas behov i fokus, vilka ska ges goda förutsättningar att inkluderas och medverka i innovationsarbetet. För att digitaliseringen ska snabbas på och leda till en bättre arbetsmiljö och effektivare arbetssätt krävs ett tydligt förändringsledarskap på alla beslutsnivåer, samt att det inom alla verksamheter görs satsningar på ledarskap och digital kompetens.

Region Stockholm ska under mandatperioden ta nästa steg i innovationsarbetet och fortsätta satsningen på digital tillgänglighet. För att säkerställa att Region Stockholms mål om en digital vårdgaranti uppfylls ska regionen undersöka möjligheten att skapa en digital omställningsfond för att medfinansiera investeringar i digitala tjänster och IT-infrastruktur.

Detta för att medfinansiera investeringar i digitala tjänster och IT-infrastruktur. Mot bakgrund av Region Stockholms ökade ansvar för regional utveckling samt ett ökat söktryck från hälso- och sjukvårdens medarbetare ska innovationsfonden stärkas.

Under mandatperioden genomförs investeringen av digitaliseringsprogrammet Framtidens vårdinformationsmiljö, FVM. Målet med programmet är att förbättra hälso- och sjukvårdens informationsförsörjning med en sammanhållen informationsmiljö som möjliggör patientdelaktighet, verksamhetsutveckling och digitalisering av hälso- och sjukvården genom att etablera tekniska lösningar och gemensam informatik.

Investeringen i FVM är också en förutsättning för att stärka informationssäkerheten och skyddet för känslig patient- och hälsodata. Fortlöpande riskbedömningar kommer att ske i flera led för att garantera en hög nivå av kravställning gentemot såväl tänkbara leverantörer och regionens egen verksamhet och andra informationshanterande register och system.

En fri kultur i hela regionen

Region Stockholm ska främja ett fritt och inkluderande kulturliv med hög kvalitet. Regionens invånare ska erbjudas en bredd av kultur och alla ska ha möjlighet att förkovra sig i både kulturupplevelser, folkbildning och kulturskapande. Kulturella och kreativa näringar stärker Region Stockholm. Ett kulturliv av hög kvalitet bidrar till utvecklingen av Region Stockholm som en av Europas mest moderna och attraktiva regioner. Kulturpolitiken ska således vara en del av Stockholms regionutveckling.

Regionen ska stödja aktörer inom kultur- och föreningslivet i att erbjuda länets invånare ett rikt utbud av kvalitativ kultur- och föreningsverksamhet. Regionens arbete med läns Kulturfunktioner spelar en fortsatt viktig roll för att förmedla och hjälpa till att sprida kultur runt om i länet. En prioriterad grupp är barn och unga som oavsett bakgrund ska få en likvärdig tillgång till de kulturella och konstnärliga upplevelser som erbjuds i vårt län. Stödet till ungdomsorganisationerna ska prioriteras. Det är angeläget att granskningar görs så att inga skattemedel går till föreningar och organisationer som bedriver odemokratiskt eller olagligt arbete.

Film Stockholm och Filmbasens gedigna arbete med film och rörlig bild är en vital del av regionens kulturpolitik som ska fortskrida. Kultur i hälso- och sjukvården samt i kollektivtrafiken främjar ett ökat välbefinnande för regionens invånare. Konst och kultur är en naturlig del av vård och omsorg. Därför ska Region Stockholm fortsatt utveckla och bedriva verksamhet genom Kompetenscentrum för kultur och hälsa. Den konstnärliga gestaltningen bidrar till en god arbetsmiljö för vårdens medarbete och kan även utgöra ett stöd för patienter i olika delar av vårdprocessen. Konstnärlig gestaltning är en del i regionens fastighetsinvesteringar. Tillgången till litteratur och möjligheten för alla länets invånare att läsa och skriva är en nyckel för länets utveckling. Därför vill vi stärka läs- och skrivfrämjandet för barn och unga inom vår region.

Region Stockholm ska fortsatt stödja Stiftelsen Konserthuset, som är en verksamhet i absolut världsklass. Det är av stor vikt att Konserthuset drivs affärsmässigt och har en god och långsiktig finansiering för sin verksamhet.

Kulturen ska vara fri. Kulturen ska inte reduceras till ett sätt att uppnå andra politiska mål. För de verksamheter som får stöd av regionen ställs redan i dag krav på demokrati och jämställdhet, vilket ska fortsätta. På samma sätt måste, för att alla ska ha samma möjlighet att göra sin röst hörd, regionens kulturstöd omfatta en mångfald av kulturella och konstnärliga uttryck, röster och metoder. Kulturen ska aldrig avgränsas eller inskränkas. Yttrandefriheten är en viktig del i varje levande demokrati, och det perspektivet ska även prägla kulturpolitiken. Det är individers skapande och deras upplevelser som ska avgöra innehållet för kulturen.

